

Retreat to the thing in itself

Hadar Gad regards the essence of the things before her. Her realistic paintings are precise close ups of details and sights which make up our lives in their silence, and carry traces of us within themselves. The paintings give voice to the many through that of the one, the voice of the artist; a private, quiet voice which arises and comes into being following her gaze. In slow motion her gaze moves from one detail to the next: from rock to leaf, from a forgotten pipe to the root of an ancient tree, from the edge of a gravestone to that of a lone porcelain vase. In the course of this motion, seen through a monochromatic palette, the material is transformed into the abstract and then again to the material.

Simone de Beauvoir has written: "It is in the knowledge of the genuine conditions of our lives that we must draw our strength to live and our reasons for living." These words, small handwriting in a note several years ago on the wall of Hadar Gad's studio, express the way in which the artist follows the conditions of her life through the work of art. In the past this was in a series of paintings focusing on the most mundane objects - toothbrushes in a glass, scattered underwear, an ashtray, a saucer with used teabags, dirty dishes in the sink. In the paintings, the objects were transformed into sites of personal memory, pain and joy, containing within themselves the experiences of people as such. Thus too in another series of her paintings from several years ago, which dealt with objects apparently trivial but symbolic, such as a salt shaker on which was written "salt of the earth," an Eastern European silver platter with bills and coins, a milk carton and jar of honey from Pardess Hannah placed on a small map of Israel, portions of gefilte fish on porcelain plates, compositions of eggs and a small scrap of white cloth bearing two narrow blue stripes. All these works were ironic and lyric at once, and created a portrait of "Israeliness" through a precise and witty "I."

About five years ago, Hadar began painting in the cemetery of Kibbutz Ein Harod, where she was born. Her grandparents, Arie Gad and Esther Budko, sister of artist Yosef Budko, are buried in the cemetery. Galia Bar Or has written, in a text accompanying Hadar Gad's exhibition in the Ein Harod museum in 2009: "The cemetery is the boundary, liminal space which society has set forth, a region intended to fortify the distinction between death and life, between that which was and that which is – a built up region drawing order over chaos, with block, site, and row." Hadar transforms this orderly public space into her own. She takes the personal life stories preserved in the cemetery, along with the historical memory and loss, as well as the faltering ideals of settlement, of the pioneer spirit and of sacrifice, and spreads them out into her daily presence in the place, week after week, year after year. Each time she arrives she sketches the place in oils, infinite sketches through which she views the cemetery anew, creates it as a space of becoming and of disintegration, of growth and of death.

The continued stay in this loaded place enables her to establish a different gaze which takes place not only in space but in time. This gaze succeeds in trapping the tiny, elusive meetings of rock with dry twig, of stone with a cyclamen petal before it wilts, of one clod of earth with the next. The works spread before us a gaze turned downward for the most part, towards the earth. It follows the touch of the material itself – in which light is trapped, in which the spirits and souls of people are trapped. Each touch breaks it up further, up until the nearly total abstraction of stain and rhythm. But it is nearly total. The breakup is not complete. The material does not lose its grip and its infinity. It can not, for it hides within feelings of despair and destruction alongside an incessantly rustling vitality. The Cuban poet José Lezama Lima has written in his 1972 poem "Retreat": "I retreat to the edges of the stone/ where it ends with borrowed sunlit eyes./ Opening the eyes breaks in two./ I retreat to the place where the stone is closed." ("Wild Bell: Selected Latin American Poetry of the 20th Century," taken from the Hebrew translation by Tal Nitzan-Keren, Kibbutz Meuchad Publications). In her paintings Hadar Gad attempts to retreat towards the thing itself, to its material self doomed to destruction. The retreat entails constant watching, and this brings understanding through art of the conditions of life.

Irena Gordon

לסגת עד לדבר עצמו

ימים ומראות המרכיבים את חיינו בשתיקתם ונושאים את עקבותינו בתוכם. הצוירים דוכיימאת הרבים מתוך קולו של היחיד, קולה של האמנית, קול פריט ושקט שעולה ומתהווה בעקבות המבט. בתנועה אטית עובר מבטה מפרט אל פרט: מסלע לעלה, מצינור נשכח לשרוש עץ עתיק-זמין, מקצה מצבה לשפתו של עציץ חרס בודד. במהלך התנועה, שמתרחשת בפלטת צבעים מונוכרומית, הופך הנשמ למופשט ואז חוזר שוב לחומר.

חיה דרך פעולת האמנות. כעבר היה זה בסדרת צוירים שהתמקדו בחפצים היומיומיים ביותר –מברשות שניים בבוס וסוכית, תחתונים וזקוקים, מאפרה, צלוחית עם תוניס משומשים, כלים מלוכלכים בכיור. החפצים הפכו בצוירים לאתרים של זיכרונות, כאבים ושמוחות פריטים צנת דבש מפירס-הנה המונחים על מפת ישראל קטנה, מנות נפילטע פיש נטונות בצלחות חריטה,קומפוזיציות של ביצים ופיסת-כד לבנה בעלת אמרה של שני פסים כחולים דקים. העבודות כולן היו אידיוניות ולידות בו בזמן, ויצרו דיוקן ל"ישראליות" דרך "אני" מדויק ושטן. לפני כחמש שנים החלה הדר לצייר בבת-הקברות של קיבוץ עין חרוד, המקום שבו נולדה. בבת-הקברות קבורים סביה, אריה גד ואסתר בודקו, אחותו של הצייר יוסף בודקו.

מוות לחיים, מה שהיה ומה שהוזה – מתחם בנוי שמשריט סדר על-פני תוהם, גש, חלקה,שרוה", כתבה גליה בר-איר בטקסט שליווה את תערוכתה של הדר" גד במוזיאון עין-חרוד בשנת 2009. את המרחב הציבורי המוסדר הזה הופכת הדר לשלה. את סיפורי החיים האישיים י"שבות, הוציית והקריבה, היא פורשת לנוכחות היומיומית שלה במקום, שבע אור שבו,שנה אחר שנה. כל פעם, בהגיעה, היא רושמת את המקום בצבעי-שמן כאינספור רישומים, שדרכם היא רואה את בית-הקברות מחדש, בוראת אותו כמרחב של התהוות ושל התפוררות, של צמיחה ושל מוות.

לא רק במרחב אלא בזמן. התבוננות זו מצליחה ללכוד את המפגשים העזירים והחמקמקים ביותר שבו סלע לורד יבש, בין אבן לעלה-כותרת של רקפת לפני נבילות, בין רוב-אדמה אחד למשנהו. העבודות פורשות מבט המפנה על-פי רוב כלפי מטה, כלפי האדמה. הוא תר אחרי ' עד לכמעט הפשטה של כתם ומקצב. ואולם רק כמעט. הפירוק אינו מוחלט.החומר אינו מאבד מאחזותו ומאינסופיותו. הוא אינו יכול, שכן טמנות בו תחושות של ייאוש וחורבן לצד חיות ורוחשת ללא הפסק. חוסה לסמה לימה, המשרוד הקובני, כתב בשייר"לסגת" מ-1972: "אני נסוג עד שולי האבן, / שם היא מקטמקת פגזים משאולת/ ושמשיית. פקחת העינים שוקרת לשנים/ אני נסוג עד לקנקום שהאבן נסגרת." (מתוך "פנמון הפרא:מבחר משירת אמריקה הלטינית במאה העשרים", תרגמה טל ניצן-קרן. הוצאת הקיבוץ המאוחד והמפעל לתרגום ספרי מופת, 2000). הדר גד בצוירה מבקשת לסגת עד לדבר עצמו, עדלגמחות הנדונה הכלייה. הנסיגה מחייבת פקחת עינים מתמשכת המאפשרת לדעת דרך האמנות את תנאי החיים.